

באהבה ובאמונה

להתקרב אל ה' באהבה ובאמונה

נכון לעכשיו

הרב דב ביגון ראש מכון מאיר

העלון מופץ ב-50,000 עותקים
לפרסומים והקדשות בעלון ובאתר: 026461302
ההכנסות קודש למכון מאיר
תוכן המודעות באחריות המפרסם בלבד

הרב חיים דרוקמן זצ"ל - אוהב את הבריות ומקרבן לתורה

מורו ורבו של הרב דרוקמן זצ"ל הרב צבי יהודה זצ"ל היטיב לבטא ולתאר את אישיותו של הרב דרוקמן בכותבו: "מה שפרה וגדלה זכותו של כבוד ידידנו הנעלה, הרב הגדול בתורה ויראה טהורה ומעשים טובים והצדקת הרבים לקידוש השם, בתקומת עמו ונחלתו, מו"ה ר' חיים דרוקמן שליט"א...". ואכן דברי הרצי"ה זצ"ל התקיימו בחייו של ר' חיים זצ"ל. התקיימו בו דברי הלל הזקן "הוי מתלמידיו של אהרן הכהן, אוהב שלום רודף שלום אוהב את הבריות ומקרבן לתורה". זכה ר' חיים זצ"ל לעמוד ביסוד תנועת התשובה באהבה ובאמונה, עוד לפני שהוקם מכון מאיר. עשרות צעירים וצעירות, רובם בני התנועה הקיבוצית, היו מבאי ביתו והתקרבו ליהדות באהבה ובחום. וכאשר הוקם 'מכון מאיר' לפני כחמישים שנה עמד הרב דרוקמן בראש ההנהלה במשך עשרות שנים והרביץ תורה מדי שבוע בסניפי המכון ברחבי הארץ. קירב מאות ואלפים ליהדות באהבה. הקים אולפן לגיור ועמד בראש מערך הגיור, זכה להכניס תחת כנפי השכינה רבים רבים, בדרכו של אברהם אבינו, ככתוב "את הנפש אשר עשו בחרן". ראה בזה שליחות לאומית.

נכון לעכשיו, אנו מצווים להמשיך במפעלו האדיר של הרב דרוקמן זצ"ל, לאחד ולקרב את כל עם ישראל באהבה ובאמונה כפי שהיה שגור על פיו: "בשנאת חינו גלינו מארצנו ובאהבת חינו ניגאל". אלפים ורבבות הושפעו מהרב זצ"ל כולם היו בניו, ממשיכים וימשיכו להאיר לנו אור האהבה והאמונה. ומתוך כך נזכה לאור חדש על ציון. יהי זכרו של הרב חיים דרוקמן זצ"ל ברוך, ונחמה למשפחתו היקרה.

מהמצפה לישועה השלמה

זכר הנפץ בי"א

להיות כלי ברכה הרב יצחק חי זאגא 2

לגשת למצרים הרב חגי לונדין 2

ואפילו בהסתרה הרב יורם אליהו 3

מי הם השבטים שהציג יוסף בפני פרעה? הרב אשר בוחבט 3

צדיקים ורשעים בכלל ישראל הרב דוד לנדאו 4

האדם הגדול בענקים הרב ליאור לביא 4

בין ויכוחים למריבות אסתר אברהמי 6

הארה בהסתרה סיפור לעשרה בטבת / יפה 6

שו"ת תפילה במניין הרב שלמה אבינר 8

"מגדל של אור שהאיר את העולם כולו":

הרב ביגון נפרד בראיון אישי במיוחד מחברו הרב דרוקמן זצ"ל

// אבנר שאקי 5

אבל כבד בעם ישראל על הסתלקותו לשמי מרומים של אוהב ישראל, ארץ ישראל ותורת ישראל

הרב חיים דרוקמן זצ"ל

הרועה הנאמן, שקירב אלפים ורבבות לאבינו שבשמים, באהבה ובאמונה.

מייסד תנועת התשובה באהבה ובאמונה בדורנו, עמד בראש הנהלת "מכון מאיר" עשרות בשנים, הרביץ תורה באהבה רבה לאלפים ולרבבות.

חבל על דאבדין ולא משתכחין

הננו לנחם את משפחתו: בנחמת ציון וירושלים תנוחמו.

הרב דב ביגון, ובית "מכון מאיר" בירושלים ת"ו

ערב היכרות

תתמ"ד נחלה הר-נוף

להורי תלמידי כיתות א' לשנה"ל תשפ"ד

יתקיים בת"ת, ביום ראשון ח' טבת (1.1.23), בשעה 20:00

בערב זה נציג את יסודות ועקרונות התלמוד תורה.

בואו כמלאכה!

רח' חיי טייב 46, הר-נוף, ירושלים.

harnof5@gmail.com 02-6519368 / 055-5593270

להיות כלי ברכה

לעילוי נשמת מי שהיה בענוותו כלי ברכה לישראל הרב חיים מאיר דרוקמן זצ"ל

הברכה מהבריכה העליונה, מהשכינה. אז הוא נעשה כלי של ברכת חיים אלוהיים המאירים לעולם כולו.

אורות הפרשה

הרב חגי לונדן ר"מ במכון מאיר

לגשת למצרים

המשפט הפותח את פרשת 'ויגש' הוא 'ויגש אליו יהודה'. אנו מוצאים עוד פעם 'גיש' של יהודה. כאשר יעקב ובניו יורדים מצרימה, יהודה נשלח 'גושנה' לפני כולם, וזאת, על פי המדרש, 'להקים שם בית מדרש'.

לעומת יוסף, שמבטא בעם ישראל את הכוח החומרי, 'המשביר לכל ארץ מצרים' - ממנו צומח 'משיח בן יוסף, שאחראי על בניית הקומה הפיסית בשיבת ציון - הרי יהודה הוא הכוח המבטא בעם ישראל את הכוח הרוחני, ממנו צומח 'משיח בן דוד' הבונה את קומת הקודש על גבי קומת החול.

בפרשה אנו לומדים כי על מנת לבנות את בית ישראל, יש צורך לתת לכוח הרוחני לגשת ולהקדים. כדי שהאומה הישראלית תיבנה יש צורך להקים בית מדרש ורק לאחר מכן לבנות את ההתיישבות. גם עצם הירידה למצרים בשביל הגיבוש הלאומי של משפחת יעקב היא אמירה שהאומה מתגבשת דווקא מחוץ לארץ ישראל, ללא תלות במרכיבים חומריים. ברגע שזה מובן - אזי ניתן להיכנס לארץ ישראל ולהגשים את הייעוד המלא של האומה - ממלכת כהנים וגוי קדוש. עולם רוחני המופיע בתוך הממד הארצי. בית יוסף ובית יהודה כאחד.

שהנחל נמשך לתוכה, ומן הברכה מספקים מים להשקות את הגן ולשתות... מכנים בתורה שם א-דני בכינוי ברכה, כי הברכה מלשון בריכה... וזהו סוד. והיה ברכה'.

אומר רבי יוסף, השפע יורד משם הוי"ה לשם א-דני. מתפארת למלכות. במלכות, היא השכינה הקדושה, מתרכז כל השפע כמו בברכה. מהבריכה שופעת הברכה לנשמות ישראל. הוה אומר, המילה 'ברכה', היא כינוי לשפע העשיר והמגוון בכל מיני גוונים, שבא אל נשמת האדם מהשכינה הקדושה.

רצון נישא ונשגב

כתב הרב, אורות הקודש ג', מוסר הקודש נה - רצון האדם, כשמתמלא באש הגבורה, בברק החכמה, בשלהבת הקנאה, בלהט היופי, באור הקדושה, ביפעת החיים, ובכל המילוי של אוצרות אלו, כמה נשא ונשגב הוא, כמה ישות מצויה בו. ובצנור של האורה הא-להית... המשתפכת תמיד בנשמתו, הלא הכל זורם, גדולתה של הוית הרצון, לפי הברכה של הקודש היא.

אומר הרב, גדולת רצונו של האדם, זרימת חייו ועוצמתם, תלויה בברכה האלוקית, בריבוי של הופעות מהקודש האלוק, מהשכינה הקדושה, אל תוך האדם. ברכת השכינה מתגלה ברצונו של האדם ומתוך רצונו הקדוש ממשיכה אל המציאות המעשית.

כשהענווה משלימה את האני של האדם להיות אני ד', אני קדוש שאור ד' הוא אשר מהווה אותו וממלא את כל ישותו, אזי רצונו נשלם. אשר על כן, הענווה היא הכלי היותר טוב לשכלול רצון האדם, שיהיה ראוי בענוותו לקבל את כל מיני

ענווה ורצון

הענווה משלימה את הרצון

כתב הרב בספרו חבש פאר, רמזים - התפלין הוא פאר חבוש, רמזו על שכל הנפש, שהוא הרצון המתגלה על ידי התורה הקדושה, ולהורות שעל ידם צריך האדם לשעבד לא לבד את הכח הגופני כי אם רצון הנפש גם כן, ולבחור בעולם הזה, לפעמים גם נגד טבעה, בדברים שרצון הבורא ית' בכך, היודע טובתנו האמתית ובוחר בטוב לנו, על כן יקשור היד השמאלית לשעבד יסוד הרוח רצון הנפש לשכלה, שהוא אש דת.

אומר הרב, רצון ד' המתגלה על ידי התורה הקדושה, הוא שפע אלוקי שכלי שחודר לתוך רצונו הנפשי של הדבוק בתורה. שכל אלוקי נפשי זה, רמזו בתפלין של ראש. תפלין של יד רומזים לרצון הנפש, ומסייעים בידינו לשעבד את רצון הנפש לשכלה.

הוה אומר, איך מתחברים לרצון ד'? על ידי חיבור האני הנפשי שלנו, אל דבר ד' שבתורה, בה מתגלה רצון ד'. זוהי בדיוק הענווה. עבודת זיכרון האני, לקבל דבר ד' ולהתחבר אליו בחיבור עצמי הוויית. אני ד'. על כן, הענווה היא המביאה את הרצון שב'אני' לשלמותו.

ברכת ד'

הענווה משלימה את הרצון, ובה היא הכלי היותר טוב לקבל כל ברכה

כתב רבי יוסף ג'קטיליא, שערי אורה א', 'ולפי ש-ק-ו-ק יתברך משפיע כל מיני שפע ואצילות בשם א-דני, ובו כל גנזי המלך וכל מיני עשרו, ואליו יובאו ובו יתכנסו ויגנוזו, ומשם יתפשטו למלאת צורך כל הבריות, והוא כדמיון בריכה,

אזכרה

במלאת שלושים לעלייתו לגני מרומים של יקירנו, אבינו ומורנו

פרופ' ישראל אהרונז'ל

נקיים אזכרה ביום חמישי, אור ל"ג טבת (5.1.23) בשעה 20:00 בבית הכנסת 'מנחם הוריס-מימון' רח' בן ציון 7

הרב ד"ר עידו רכניץ - סיום ש"ס משניות הרב פרופ' יגאל שפרן - שיעור

דברים לזכרו:

הרב לבנון - רב ביהמ"ס נועם חגי אהרונז' - נציג הבנים ד"ר זיוה דויטש - מכללה ירושלים שרה רכניץ - אחותו נציג הנכדים

תפילת ערבית סיום משוער 21:30

משפחת אהרונז'ל

נשים יקרות!
הנכן מוזמנות לשיעור
לכבוד חודש טבת
שיעור מפי
הרבנית יונת פרימן
בנושא: אין אשם. יש רק ה'!!! -
האם רק הוא תמיד אשם במריבה?
השיעור יתקיים ביום רביעי ו"א טבת בשעה
20:30 בזום של מכון מאיר.
קישור לזום:
zoom.us/j/5551115455

שלחתי תציבור שלכם
מבית מקור ראשון
רצונו להגיע למאות אלפי בתי אב בציבור הדתי?
איתנו אתם יכולים!
הפצה שבועית של עליון פרשת השבוע
וטרום בכל בתי הכנסת ברחבי הארץ
הדרכת מודעות בבתי הכנסת
ובריכוות דתיות
דיוור ישיב בכל רחבי הארץ
הפצות מיוחדות:
פרס לרבות הנהלת
עצמית לציבור הדתי
הפצות לציבור הדתי
אסוף ועיטוף חומרים בניילון
לפי הזמנה, הידוק בסוכות
הכנסת אינטרנט למתחם
למחשבה
0522990518 | gmail.com

שם משמאל לפרשה

הרב יורם אליהו ר"מ במכון מאיר

מה' כי במצב כזה היה נופל מאוד ולא היה יכול להחזיק מעמד בצדקו.

בזנות יוסף הצדיק

במאמר אחר (תרע"ט, עמ' שיא), מלמד השם משמאל, דבר נפלא מצדקותו של יוסף. הוא מביא את דברי הרמב"ן שיעקב לא ידע ממכירת יוסף כל ימיו, ומובא בפסיקתא, שכשיוסף היה בא אל אביו, הוא בא עם אחד מבניו, הוא דאג לא להתייחד עם יעקב כדי שלא ישאל אותו מה קרה אתו ויהיה חייב לספר לו את האמת על מכירתו, כל זאת עושה יוסף כדי לא לספר לשון הרע על אחיו. אומר השם משמאל "ומכאן לימוד גדול לכל איש להיזהר מלדבר תועה (דברים רעים), על חבירו", שהרי אם יעקב ויוסף היו נפגשים ונועדים יחד היו נצמחים מזה סודות ורזין ותיקוני עולמות כידיד מחכמי האמת, ובכל זאת לא השגיח יוסף על האבדה הרוחנית הזו "והכל שווה לו למען לא יצטרך לדבר גנאי על אחיו".

יהיו הדברים לעילוי נשמתו של מורנו ורבנו הרב חיים דרוקמן זצ"ל, שאת כל פעולותיו למען הכלל, פעל מתוך אהבה רבה לכל אדם מישראל, הביט בעין טובה על כל איש ועל המציאות בכללה שהנה גאולת ישראל באה קמעא קמעא, ומסר נפשו לקדם אותה בכל כוחו, דיבר טוב על ישראל ולא דיבר בגנות שום אדם באשר הוא. ת.נ.צ.ב.ה.

הרב אשר בוחבוס

ר"מ במכון מאיר

ששם כפול כמו "וזאת יהודה שמע ה' קול יהודה" מיוצג בשני כוחות, כי בארץ ישראל כנגד כל דבר גשמי, מתחבא עולם ורוחני כנגדו, והמתעסק בעולם הגשמי כעוסק בעולמות הרוחניים, ואין זה מהווה סתירה ועל כן כאשר שם השבט כפול הוא מייצג חוזק.⁴ כך חי בינינו תלמיד חכם של ארץ ישראל שעלתה נשמתו הטהורה השבוע לגני מרומים מורנו, הרב חיים מאיר דרוקמן זצ"ל, שהחיבור בין עולם המעשה והעולם הרוחני לא היו לו לסתירה אלא למכפלה בעבודת ה' וזכה לאריכות ימים בארץ ישראל. ולדמות חינוכית כזאת אנו שואפים בדורנו כדברי הרב זצ"ל: "יש אשר מכל תנועה של חפש חמרי ושל התמכרות לעבודה בענינים חמריים מעשיים וחברתיים, נכנס בה מיד רטט פנימי שמא הטרדה המעשית תמעט את מעינה... על-כן היא צריכה להעמיד חסידים גדולים, המיוחדים בגדלות הדעה, המבצרים את המעמד הרוחני של כללות האומה בקרבם פנימה. הם, העליונים הללו, יודעים, שאוצר רוח האומה הוא בקרבם, על כן אינם חרדים כלל על מעוט המבוע הרוחני של כללות האומה מפני הטרדה של העבודות המעשיות. זהו המצב המאושר שעמנו צריך לשאוף אליו ולדאוג להקימו בתנועת תחייתו על אדמתו".⁵

1. בראשית פרק מז פסוק ב
2. חובת הלבבות שער הפרישות פרק ב
3. תלמוד בבלי מסכת ברכות דף ח עמוד א
4. גור אריה בראשית פרק מז פסוק ב
5. אורות התחיה ד' עמ' נד'

ואפילו בהסתרה

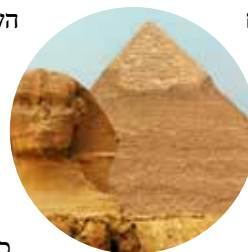
"ויאמר ישראל רב. עוד יוסף בני חיי...", מובא במדרש רבה (פ' צד), "רב כוחו של יוסף בני שכמה צרות הגיעוהו ועדיין הוא עומד בצדקו, הרבה ממני שחטאתי ואמרת נסתרה דרכי מה". יעקב אבינו שומע מבניו שיוסף חי וחי הוא מושל בארץ מצרים, ואומה אני בטוח שהוא נשאר בצדקותו. שואל השם משמאל (תרע"ב, עמ' רעד), יש להבין, מניין הבין יעקב שיוסף, בכל הצרות שעבר לא הרהר לא נפל באמונתו, ולא אמר נסתרה דרכי מה? מבאר השם משמאל יסוד גדול, "עיקר גדול להיות יודע שכל מאורעותי הכל הוא בהשגחה פרטית מאת ה' יתברך, וכל ההסתרות והמניעות, הכל הוא אלוקות ממש". עיקר גדול בחיינו, לדעת שכל המאורעות שעוברים עלינו בחיינו הם מושגחים, הכול הוא מהלך אלוקי, גם אם זה נראה לנו כהסתרה המונעת את התגלות ה' בעולמו. השם משמאל מביא דוגמה לכך ששמע מאביו האבני נזו, שאחרי המכה השביעית אומר ה' למשה 'בא אל פרעה כי אני הכבדתי את לבו', משה רבנו לא הבין מהיכן יש לפרעה כוח גדול כל כך להקשיח את ליבו אחרי שבע מכות כאלה, כיצד הוא עדיין עומד במרדו, (שבע זה בטבע ואם כן נלקחו ממנו כל כוחות הטבע שלו, אז איך יש לו כוח למעלה מהטבע) אמר לו ה': כי אני הכבדתי את ליבו, הכול הוא מאת. כוח האמונה הזו שבלב האדם, שהכול הוא אלוקות, הוא נותן לאדם את הכוח לעמוד כנגד כל הגלים שעוברים עליו, ואין הגלים שוטפים אותו. אבל אם

מי הם השבטים שהציג יוסף בפני פרעה?

כאשר נתוודע יוסף אל אחיו ויצא הקול במצרים על אחיו שהגיעו למצרים, הציג יוסף חלק מאחיו לפרעה "ומקצה אחיו לקח תְּמוּשָׁה אֲנָשִׁים וַיַּצְגּם לִפְנֵי פַרְעֹה".¹ נשאלת השאלה מי הם אותם השבטים שהציג יוסף?

רש"י מפרש שיוסף בחר להציגם "מן הפחותים שבהם לגבורה שאין נראים גבורים, שאם יראה אותם גבורים יעשה אותם אנשי מלחמתו" ועל כך יש מחלוקת מי היו השבטים החזקים ומי היו החלשים. רש"י חורג ממנהגו ותולה זאת בספר הגלמה, באגדת ארץ ישראל, שהיא 'בראשית רבא' אותם שכפל בשמותיהם הם היו החזקים, ואילו בתלמוד הבבלי אותם שכפל משה הם היו החלשים. לאור דברי רש"י, עניין זה משקף את המבט של ארץ ישראל בהשוואה לגלות.

באגדת ארץ ישראל, אלו שכפל בפסוק הם: יהודה, גה, נפתלי, דן, זבולון ואשר, המייצגים את הכוחות הכלכליים. יהודה מייצג את המלוכה שאין מקומה אלא בארץ ישראל; זבולון מייצג את כוח המסחר למען התורה "שמח זבולון בצאתך", משום שיוצא למסחר ומתחלק עם אחיו יששכר העוסק בתורה; אשר מייצג את הכוחות החומריים "מאשר שמנה לחמו" וכן "טובל בשמן רגלו וברזל ונחושת מנעליך"; גד מייצג את איש המלחמה בצורת כוח מלחמתו ש"טרף זרוע אף קדקד"; נפתלי "אילה שלוחה" ודן "גור אריה". נראה כי

השבטים המייצגים בכוחם את ערכי המנהיגות ואת ערכי הכלכלה והחוזק, בארץ ישראל זה משתלב במקום ומקבל כוח, והם החזקים שבשבטים. ואילו בתלמוד הבבלי, המייצג את הגלות - שם השבטים האלה נדרשים כחלשים ואין כוחותיהם במקומם. בגלות "כל מה שיוסיף הישוב תיקון, יוסיף השכל חורבן"² כלומר, הבניין החומרי מאפיל על הצד הרוחני. ומכאן, דרך ההסתגרות מייצגת את ההשקפה הגלותית, ואותם השבטים שכוחם בצדדים החומריים אינם מגלים את ייעודם, והופכים לחלשים שבשבטים.

כפי ששואלת הגמרא³ - כיצד אפשר לקבל אריכות ימים בגלות? הרי נאמר "למען יאריכו ימיך על האדמה" אלא התשובה בגמרא שמי שמקדים ומחשיך בבית הכנסת זוכה לאריכות ימים. כלומר, האפשרות לתת מקום לתיקון נפשו של האדם בגלות היא רק בהסתגרות בבית המדרש, כי הכל בגלות מחוץ היא טומאת הגויים ואוירם המטמא, ואין מנוחת הנפש כי אם בבית הכנסת ובבית המדרש, והנה מכאן יש ללמוד שבארץ ישראל גם מחוץ לבית המדרש אפשר לקבל תיקון לנפשנו באריכות הימים, שכן גם העוסק בחיי החול בארץ ישראל יכול לקבל קדושה, כפי שרואים בתורת הזהרה שכל ההשגות הלימודיות היו בדרך ובשדה תחת האילן, ולא בבית המדרש. ומכאן השבטים שמייצגים את כוחם בחיי החומר בארץ ישראל הם החזקים, וזכה

כשם שיש מקום למיון צד הקודש, האומה והאנושיות, כך יש מקום למיון גם בבניין האומה: צדיקים ורשעים. יש לומר דברים כהווייתם שיש גם רשעים השייכים לבניין האומה. צד הקודש, נשמת בניין האומה, וצד החול - אינם צריכים להיות בפירוד ובניגוד, כמובן, אבל יש מיון והבחנה. אצל הרשעים הצד הגופני החומרי הוא המכריע והגובר, ובעל כורחם יש גם צד רוחני שהוא הטפל. לגבי צדיקים אמרו חז"ל: "צדיקים לבם ברשותם"⁵ - ברשות הצדקות שלהם, ברשות הרוחניות שלהם, ברשות הקדושה שלהם. הלב קשור אל העיקר והפנים, והוא מרכז החיים. יש באדם רגש, תאוונות ורצונות. הצדיקים מושלים בתאוות וביצרים. החיצוניות קשורה לפנימיות⁶.

דורות של הופעת התגלות אלקות בסדרי גאולת ישראל, תקומת ישראל ותחיית ישראל. הדורות נעשים יותר ויותר כלל ישראליים, וכמובן כלל ישראל כולל צדיקים, בינונים ורשעים. בדורנו, יש צד הקודש, צד האומה וצד האנושות, וכן הצדיקים, הבינונים והרשעים של כלל ישראל. יש גם רשעים השייכים לעניין כלל ישראל ויש להם חלק בבניין האומה, בניין כלל ישראל, בניין הארץ ובניין המדינה. כך העובדה, בין אם היא מובנת או אינה מובנת לנו, לכל מיני צדיקים יש קושיית על ריבוננו של עולם, כדברי הגמרא הידועה³ על צדיקים שאינם מאמינים לריבוננו של עולם ואינם נותנים לו קרדיט. על כך יש תשובה נבואית ידועה: "לא מחשבתי מחשבותיכם ולא דרכיכם דרכי"⁴. יש פסוקים של גאולה המפוזרים בדברי נביאים ובדברי חז"ל. ספר אורות מברר את סדר הגאולה, סדר תחיית האומה בארץ ישראל.

בכלל ישראל יש מדרגות. ידוע ומפורסם הרמז המיוחס לאר"י הקדוש: צב"ר ראשי תיבות: צדיקים, בינונים ורשעים. בלי זה אין ציבור. כמובן הצדיקים הם העיקר, ורוב ישראל הם בינונים. הבינונים הם רובא דעלמא והם נסמכים ונשענים על הצדיקים, בהסתמכות והישענות על המדרגה העליונה של העוסק בתורה לשמה. וכן יש בכלל ישראל רשעים. יש מקום להבחנה בין המדרגות. לשונא רשעים - חס ושלום! הם שייכים לכלל ישראל! אמנם באופן פרטי יש הגדרות חינוכיות של חז"ל, אדם פרטי צריך לשמור עצמו מקלקולים, כמו שהדריכו חז"ל: "אל תתחבר לרשע"¹. אבל אלו הדרכות חינוכיות פרטיות, באופן פרטי, אישי, אינדיבידואלי, ואילו בספר 'אורות' יש בירורי חשבונות של כלל ישראל הכולל צדיקים, בינונים ורשעים. בדורותינו יש הרבה קדושה אלוקית עליונה, ובפרט בדור הזה, "הדור אתם ראו דבר ד"²,

1. אבות פרק א' משנה ז'.
2. ירמיהו ב' לא.
3. סוטה דף מ"ח ע"ב.
4. ישעיהו נ"ה ח'.
5. בראשית רבה פרשה ל"ד י'.
6. ע"פ שיחות הרצ"י אורות התחיה פרק כ' עמ' 138-142.

המקום ממנו החלה המהפכה ששינתה את פניה של מדינת ישראל. פרידה ממו"ר הרב חיים מאיר דרוקמן זצ"ל

האדם הגדול בענקים

תודה לאדם הגדול הזה שהיה בתוכנו, למנהיג הדגול, הרב, המדריך, המחנך, המדינאי, המהפכן. מהפכן של אהבה. מהפכן של אמונה. מהפכן של סבלנות אין קץ ואמון אין קץ בדור הזה וביריבנו של עולם, המוליך את עמו בפיתולי תהליך הגאולה, קמעא קמעא, "כִּי ה' דָּבָר טוֹב עַל יִשְׂרָאֵל" (במדבר י, כט).

תורת הערבות

כמה נכון וכמה טבעי הוא שמו"ר הרב דרוקמן הוא מי שטבע את שמה של תנועת "גוש אמונים". כי השם הוא המהות. השם הוא הנשמה. ומי שחש בנשמה הפועמת בקרבו יכול לדייק גם בשמה-נשמתה של תנועת שמבקשת לפעול למען עם ישראל ובשליחותו. מתוך ערכות אמינות ונאמנות אמתית לכלל ישראל.

על אותה שליחות וערכות דיבר בשיחתו לפרשת ויגש שנקרא השבת: "יסוד התורה חייב להיות מתוך הדאגה לכלל ישראל. שורש התורה בשלמותה הוא ההסתכלות על הכלל כולו - עם הפנים לכלל ישראל! קיום תורה ומצוות אינו נחלתו הפרטית של הלומד - אלא של הכלל. על ידי לימוד תורתנו אנו מיטיבים עם כלל ישראל כולו" (התורה לדורנו, בראשית ח"ב, עמ' 215). וכך אמר עליו יוסי שריד, שזיהה, חרף התהום האידיאולוגית ביניהם, את תורת האמונים, תורת הערבות, שהיתה בפיו: "אני אפילו לא בטוח אם יש מילה אחת משותפת בפנינו. אבל הוא מנקיי הדעת בירושלים. והוא נקי כפיים, נו, עם בר פלוגתא כזה אפשר לשבת לשולחן".

"עוד המילים על שפתיו (-של חנן), קם הרב דרוקמן, וקרא בקול: "אין ספק, אמונים". זה היה השבט בבני עקיבא שהביא למעשה למהפך בחינוך התורני ולתחילת הקמת ישיבות ההסדר. זה היה השם שהרב דרוקמן מצא כמתאים ביותר לקבוצה החדשה". "קסמו של השם פעל עליהם מיד. היתה בו הרוח של האמונה, האמון והאמינות... השם גוש אמונים ילווה מעתה את חייה המדיניים, הפוליטיים וההתיישבותיים של מדינת ישראל לאורך שני עשורים, והשפעתו עליה תימשך הרבה מעבר לכך" (חגי הוברמן, מתוך הספר "חנן פורת, סיפור חייו" עמ' 82-78).

מהפכן של אמונה

אותו ליל מהפכה גשום במרכז שפירא בטבת התשל"ד, כמו נמסך בטיפותיו של הלילה הגשום בנר שמיני של חנוכה, בתחילת טבת התשפ"ג. "אדם גדול", כלשונו הקדושה של הרב צבי יהודה זצ"ל רבו, שנאבק על מועמדותו כשר החינוך למדינת ישראל בשנת התשל"ו. וכלשון חכמים שדרשו את מילות הפסוק "הָאָדָם הַגָּדוֹל בְּעַנְקִים" על אברהם אבינו (יהושע יד, טו; בראשית רבה יד 1). גדול האמונה וגדול האהבה. וכך אמרו חכמים על אברהם אבינו: "אותו היום שנפטר אברהם אבינו מן העולם, עמדו כל גדולי אומות העולם בשורה ואמרו: אוי לו לעולם שאבד מנהיגו, ואוי לה לספינה שאבד קברינטא" (בתרא דף צא עמוד א). כך בדיוק הרגשתי השבוע בהלוויית מו"ר הרב דרוקמן זצ"ל. עם ישראל עומד בדומיה ומוקיר

בלילה קר וגשום, ב"ט בטבת התשל"ד, התקיימה בביתו של מו"ר הרב חיים דרוקמן זצ"ל פגישה היסטורית. הימים היו ימי המשבר שלאחר הניצחון במלחמת יום הכיפורים. ניצחון שמחירו היקר בנפש ערער את האמיתות הבסיסיות של המפעל הציוני. אוירת הייאוש והספק שהחלה לכרסם בחלקים של החברה הישראלית המודממת והפצועה היו המניע לשיחות הסכמי נסיגה ראשונים, מאז מלחמת ששת הימים, בסיני וברמת הגולן. גם מול מלך ירדן התקיימו שיחות חשאיות על תוכנית נסיגה מהעיר יריחו בדרך למימוש תוכנית אלון.

אל מול התוכנית הללו לא הוצבה עד אז שום אלטרנטיבה. החבורה הצעירה שהתכנסה בביתו של הרב דרוקמן (בין המשתתפים באותה פגישה היסטורית - הרב חנן פורת, הרב משה לוינגר, הרב ולדמן, משה מוסקוביץ' ועוד), ביקשה לחולל מפנה באדישות הכללית שאפפה את המפד"ל - המפלגה הציונית הדתית. מגמת אותו גרעין צעיר היתה לדרוש הקמת ממשלת חירום לאומית כתנאי, ולא להמשיך במשא ומתן הקואליציוני עם מפלגת המערך בראשות גולדה מאיר, ללא מילוי תנאי זה.

מאחר שהמפד"ל המשיכה במו"מ הקואליציוני ללא הצבת התנאי הדרוש, נערך בז' בשבט התשל"ד מפגש נוסף בחדר האוכל של קיבוץ כפר עציון. בסימומו קרא חנן פורת: "יש כאן הצעה לתת שם להתארגנות שלנו. כל עוד אנחנו קבוצה בתוך המפד"ל, הגם שאנחנו אנשי תורה והתיישבות והשכלה, אנחנו קבוצה ללא הגדרה. יש הצעות?"

"רבים אינם יודעים זאת, אך עולם התשובה בדרך הרב קוק זצ"ל התחיל בסלון ביתם של משפחת דרוקמן"

הרב דרוקמן זצ"ל הלך השבוע לעולמו, והותיר אחריו מורשת תורנית אדירה ורבות אנשים כאובים. בראיון זה מספר הרב דב ביגון שליט"א על חיבורו העמוק של הרב דרוקמן למכון מאיר, ועל ליל סדר ופגישה נדירה בלשכת ראש הממשלה שלא ישכח לעולם

אבנר שאקי

◀ בליל 'זאת חנוכה', ליל שמיני ואחרון של חג החנוכה שעברנו לפני מספר ימים, התבשר עם ישראל בצער רב על לכתו של זקן רבני הצינות הדתית, הרב חיים דרוקמן זצ"ל. בשורה קשה זו ציערה רבים מכלל מגזרי וגונו עם ישראל, וביניהם כמובן הרב דב ביגון שליט"א, ראש מכון מאיר. הקשר רב השנים בין הרב דרוקמן למכון מאיר בכלל ולרב ביגון בפרט היה עמוק ועוצמתי במיוחד, ושעה קלה לאחר הלווייתו של הרב דרוקמן ביקש הרב ביגון לספר על קשר נפלא והדוק זה.

"תחילת ההיכרות שלי עם הרב דרוקמן הייתה בביתו של הרב צבי יהודה זצ"ל. לרב צבי יהודה היה שיעור בספר אורות שבו השתתפו אנשים מהחוג הכי מקורב אליו, אנשים שהוא טרח להזמין באופן אישי להשתתף בו. בשיעור השתתפו בין השאר הרבנים שטיינר, ולדמן ופילבר, וגם הרב דרוקמן כמובן. בשלב מסוים הרב צבי יהודה ביקש גם ממני להצטרף לשיעור הזה. רוב הזמן לא הצלחתי להבין את דבריו, הייתי בחור צעיר לפני חתונה ובעל תשובה יחסית טר, אבל אני זוכר שהאווירה הייתה קדושה מאוד, ושמחתי על ההיכרות האישית עם הרב דרוקמן. בהמשך הדרך הקשר שלנו התחזק מכיוון שגייס וגייסתי גרו בשכונת למשפחת דרוקמן, ובזכות כך בילינו לא מעט יחד בשבתות וחגים".

מה היה הרושם הראשוני של הרב, מדמותו של הרב דרוקמן?

"דבר ראשון - המון המון חום. הרב חיים האיר פנים לכל אדם באופן לא רגיל. השם השני שלו זה מאיר, ולא לחינם. דבר חשוב ביותר יש לומר לזכותו, שרבים אינם יודעים - עולם התשובה בדרך הרב קוק זצ"ל קם והיה בסלון ביתם של משפחת דרוקמן! בעקבות מלחמת יום כיפור יותר ויותר חברה התחילו לחפש את עצמם ואת דרכם ליהדות, בעיקר מהתנועה הקיבוצית, והרב היה הכתובת העיקרית עבורם. בהתחלה הרב העביר שיעורים במסגרת חוגי 'יהדות ברחבי הארץ', ולאחר מכן קיים שיעורים בכתבי הרב קוק אצלו בבית. ובכלל, בית משפחת דרוקמן היה בית של תורה וחסד באופן לא רגיל, ורבים מבעלי התשובה שחזרו בעזרתם גם גרו אצלם במשך תקופות ארוכות. רוב רובם של החברה'ה האלה חזרו בתשובה והקימו בתים לתפארת, ואף שהייתי אז בעל תשובה ותיק ולמדתי ב'מרכז' הגעתי לשיעורים הללו כי הרגשתי בנוח עם החבורה הזו".

אגב תשובה, כמה השפיע הרב דרוקמן על מכון מאיר והקמתו?

"לרב דרוקמן יש חלק אדיר בכל הקשור למכון מאיר והקמתו. כמה חודשים לאחר מלחמת יום כיפור יזמנו כינוס של בעלי תשובה, וצריך לומר שאז זו הייתה תופעה חדשה יחסית. התאספנו כ-40-30 חברה'ה וביניהם הרב פרומן ואדיר זיק, והרב דרוקמן ניהל את הישיבה. נושא הכינוס

היה יצירת כתובת ברורה עבור אנשים שרוצים להתקרב ליהדות. כולם דיברו על חשיבות העניין, אך החלטתי שלא מספיק רק לדבר, צריך גם לעשות. התייעצתי עם מביני עניין בתחום כיצד מקימים מוסד כזה והבנתי שעלי לפתוח עמותה, אך לפני

ציור מרים קרנץ

מפגש עם קסים מהעדה האתיופית בהשתתפות רה"מ דאז יצחק שמיר והרב דרוקמן יו"ר הנהלת מכון מאיר והרב דב ביגון

שעשיתי זאת הלכתי לקבל את ברכתם של הרב צבי יהודה והרב דרוקמן.

"שניהם בירכו על העניין, והמשכתי הלאה בתהליך. לא הייתי מעז לפתוח את מכון מאיר בלי הברכה של הרב דרוקמן. לאחר שהוא בירך ביקשתי ממנו שיכהן כיו"ר העמותה, והוא הסכים מיד. אגב, במשך עשרות שנים הוא כיהן בתפקיד הזה. עברנו המון קשיים עם המכון במהלך השנים, אבל הרב חיים תמיד עמד כסלע איתן לימין המכון. הוא ראה בשיבה ליהדות ערך עליון. הוא הבין שכל נשמה ישראלית שמקרבים אותה ליהדות זה ממש עולם שלם".

ראש ממשלה ותלמיד

"הרב דרוקמן שימש כיו"ר הנהלת המכון, ויחד עם זאת גם העביר שיעורים במכון. בתקופה ההיא גם פתחנו עשרות סניפים של מכון מאיר, מקרית שמונה עד שארם א-שייח', והרב חיים היה אחד הרבנים המרכזיים שלימדו תורה במסגרת הזו. הרב חיים היה ממלא אולמות בכל הארץ, ובמיוחד

בסניף התל אביבי שלנו, הוא היה מאוד חזק, סיפור מעניין שקרה בהקשר הזה, היה כאשר נקבעה פגישה להנהלת המכון עם יצחק שמיר בלשכת ראש הממשלה, לטובת בחינת האפשרות להרחבת פעילות המכון.

"איך שהגענו ללשכה ראינו שיש שם תכונה גדולה מהרגיל, שאנשים בכירים וגנרלים לא מפסיקים להגיע, ולימים הבנתי שכנראה הייתה הזדמנות יוצאת דופן לחסל את ערפאת באותן שעות גורליות. אמרתי לעוזר של שמיר שאולי זה לא זמן מתאים כל כך לפגישה שלנו, אך שמיר התעקש על כך שהיא תתקיים. גם הרב דרוקמן היה איתנו כמובן כנציג בכיר של הנהלת המכון, וכשהתחלנו לספר לראש הממשלה על המכון ופעילותו הוא אמר: 'אל תסבירו לי מה זה מכון מאיר, אני מכיר את המקום טוב מאוד. אני תלמיד של הרב דרוקמן, והגעתי לא פעם לשיעורים שלו בתל אביב'".

האם זכורות לך חוויות נוספות מהרב דרוקמן?

"בוודאי, זכורות לי חוויות רבות במחיצתו של הרב. מעט לפני ליל הסדר הראשון שהתקיים לאחר שחרור חברון, הרב ולדמן - שהיה בידידות גדולה מאוד עם הרב דרוקמן - שאל אותי אם אוכל לעשות איתם את ליל הסדר במלון פארק. אמרתי לו שתכננתי להיות עם ההורים שלי, אז הוא הציע שאביא אותם גם. ההורים שלי הסכימו לבוא, וזה אכן היה ליל סדר מאוד מיוחד. אפילו היסטורי. עדיין לא הייתי נשוי אבל נאוה ז"ל ואני כבר היינו בקשר, וגם היא הייתה איתנו שם. הרב דרוקמן ערך את הסדר ההוא, וזו חוויה שלא אשכח לעולם.

"ובכלל, הרב דרוקמן הותיר חותם גדול מאוד עלי ועל רבים אחרים. אהבתו את עם ישראל, ארץ ישראל ותורת ישראל הייתה מדהימה. וממש אי אפשר שלא להיות מושפע מאדם שיש בו אהבה כזאת. כל כולו היה תורה, וזה שימש עבורי דוגמא ומופת. מעבר לכך, תמיד הרגשתי שהוא בשליחות. שהוא נכון לכל משימה. שהכל אצלו לשם שמיים, ובלי שום נגיעה פרטית. הדבר הזה גם השפיע מאוד על משפחתי, ואכן המשפחות שלנו נקשרו. הרב לא פספס שום שמחה שלנו.

"ומבחינה אישית, הרב דרוקמן כבר חסר לי מאוד. הוא היה המשענת שלי, ואני זוקף לזכותו הרבה מאוד מהצלחתו של המכון. ובכלל, לדעתי לכל אחד יש מה ללמוד ממנו. כדאי ללמוד ממנו איך חיים נכון, איך חיים חיים של שליחות. כשפגשתי את הרב דרוקמן הרגשתי שניצב לפניך איש של אמת, עם חכמה גדולה ומיוחדת. היכולת שלו לקבל אנשים שונים בעלי השקפות שונות נבעה מאהבת אלוקים שהייתה בו, וזה דבר אדיר ומאוד מיוחד. רק מי שיש בו אהבה אמיתית יכול להכיל ככה את כולם, ולהיות מגדל של אור שמקרין על כל העולם".

בין ויכוחים למריבות

שאלה:

אנחנו נשואים שנתיים. במשך כל הזמן יש בינינו מריבות. כמעט על כל נושא אנחנו מתווכחים. בכל פעם אנחנו חושבים, שהנה פתרנו בעיה, אך מיד יש ויכוח על נושא אחר. נראה לנו שהמריבות לא ייגמרו. עד מתי?? מייאש לחשוב, שתמיד יהיה על מה לריב. אנו מבקשים לדעת איך ניתן לגמור עם המריבות ולחיות בשלום?!

תשובה: אני שמחה להודיע לכם, שעם הויכוחים לא תגמרו אף פעם ובכל זאת, אפשר לחיות בשלום ובאהבה. השאלה לא אם המריבות יסתימו, אלא כיצד מתווכחים. כי מעצם היות בני הזוג שונים - הם חלוקים בדעותיהם כמעט על כל נושא.

במאמר זה אתייחס להבדל בין מריבה לויכוח:

1. מריבה - נושא המריבה הוא אמצעי למאבק כוח.

מריבה אינטרסנטית - להוכיח מי צודק, מי אשם, מי יותר טוב וכו'. לדוגמא:

אשה שרוצה את עזרת בעלה בהדחת כלים, טוענת כנגדו שלא איכפת לו ממנה. הוא נפגע, כועס ומאשים. הוא לא מודע לפרשנות שלה: "אם הוא לא עוזר - סימן שלא אכפת לו ממני". מריבה רגשית - לעיתים סגנון דיבור, או

טון/אינטונציה, מפעילים תחושות של השפלה, עוינות, בדידות, תסכול, אכזבה, הישרדות, פחד וכד'. אלו רגשות שכבר "נרשמו" בעבר בחווית הגוף והנפש. מעתה, התגובה היא תוצאת התחושה (ללא קשר למציאות). לדוגמא: אדם שחווה השפלות בילדותו, עלול להאשים את אשתו שמשפילה אותו, כאשר אינה מסכימה לדעתו.

האדם רב עם עצמו דרך אשתו, שבלא מודע היא "נוגעת" ברגשות כואבים.

כחלק ממנגנון ההגנה עצמית, מתקפים או נמנעים מיצירת קשר. בהתקפה, נמצאים בעיצומה של מלחמה אישית, שמתישה את שניהם. בהימנעות ממריבות, משיגים "שקט מדומה". הרגשות השליליים נשארים ואולי אף מועצמים. חייהם רצופים מאבקים סמויים או גלויים.

בגיל מבוגר, (אם החזיקו מעמד), כש"העסק" המשפחתי נסגר, גם הקשר נגמר. לרוב הם מתגרשים או גרים בבית אחד, בנפרד.

2. ויכוח - הבעת עמדה עניינית בנושא.

מי שמבין שהשוני בין בני הזוג מזמין חילוקי דעות, תפישות חיים ורגשות מנוגדים, כדבר טבעי ובריא, רואה את מטרת הויכוחים, כאמצעי

לחיבור נפשי ולא כמטרה לפתרון בעיות. הזוג מגלה שיש לכל אחד מהם פרשנות שונה/ הפוכה על הנושא, או על אופן הצגתו, לכן אין מקום למאבק. לדוגמא:

אשה שרוצה את עזרת בעלה בהדחת כלים, תשתף אותו בפרשנות שלה (ולא תסתגר או תטיח בו אשמה). או מי שחווה השפלות, ישתף בהרגשתו. השיתוף, ההקשבה וההבנה ההדדית יאפשרו תיקון אישי וחיבור זוגי.

בויכוח יש רצון הדדי להבין זה את זה. לכן, כשעולה קושי ביניהם, בני הזוג מביעים את עמדתם, מקשיבים ומנסים להבין מהו המקור לשוני ביניהם. במצב כזה, אין צורך בהתנגנות. לכן, כל אחד פנוי להקשיב לשני ולרגשות שעולים מתוכו, בעקבות הניגודים. השיתוף ההדדי במתרחש ביניהם, מאפשר היכרות עמוקה יותר, הבנה, תמיכה בעיבוד רגשות ותחושת אחדות.

כאשר בני הזוג מבוגרים, הם נהנים ביחד, כי למדו להתחבר ולאהוב. עד כדי כך שאפילו החסרונות, שלא ניתן לשנותם, מתקבלים בהבנה ובאהבה.

הויכוחים, הם עוד דרך, לחיבור נשמות של בני הזוג. קשה? נכון! אבל כדאי.

לתגובות ולשאלות וכן להצעת נושאים המעניינים אתכם - esteravr@gmail.com

סיפור לעשרה בטבת

יפה

דתם ועלו על המוקד בשלוות נפש כמשוכנעים שהם ב'צד הנכון'. ופה, באושוויץ, אני פתאום מבין שיש 'צד נכון' שעדיין אינני יודע אל נכון במה הוא נכון...

האם אין אלו שוב קולות מנשמת שאינה מוותרת על עצמה? ויתרה מזו, עוד מעלה אותי למקום שבו ראיתי פתאום איך הדברים הקשים נראים אחרת, ממבט-על, של משהו טמיר ששזור בכל ה'הפרתקאות' שהעם שלנו עבר, שעובר עתה ואולי גם יעבור... אני מתחיל להבין מדוע שילח אותי הרב מעל פניו, שאחוש בעליל את נשמתו. וזה עתה גיליתי בה פן נוסף, שהיא, כלומר אני, חלק ממהו ענק ונצחי שאצטרך לתהות על קנקננו...

הארה בהסתרה (מתוך הסדרה "פרקי אלון" שפורסמה כאן לפני כמה שנים)

אלקים, אבל לפתע מזדקרת לנגד עיני מציאות אחרת. ארצנו הקטנה שפתאום ממלאה את לבי בחום עז ומשתקפת בממדים עצומים עד שאני מבין שאין כאן שום שאלה... ופתאום אני מתחיל לבכות. מביט אל חברי ומבחין גם בדמעות בעיניהם. הם לא יבינו... האין כאן מעשה אלקים? מעם מפורז ומפורד שכמעט נשמה, לעם מלוכד עצום וחכם?! יהודים מפה ומשם ברחבי העולם בלי כל קשר ביניהם, נפגשים בארץ ישראל, עם אותה שפה מקורית, עם אותה מסורת, שמייצג הרב שעשיתי לי... ופתאום עולה לעומתו העם הגרמני, ובלהט אני פונה לחברי: אני שואל אתכם שאלה אחרת, גרמניה, שכל כך התפעלנו ממנה עכשיו, שהוציאה מתוכה כל כך הרבה אנשי רוח, איך ייתכן שעשתה מעשי שטן כאלו?!

אני מביט עליהם והם שותקים. אז אני ממשיך ומתלהט: האם אפשר עוד להאמין בתרבות כזאת שהוציאה מתוכה גאונים, פילוסופים, והוגים נערצים והגיעה למדרגה של תת אדם?! נו, מה על זה יש לכם לומר? ... אך הם לא איתי. הם עכשיו כאן. במעשי הזוועה, בסבל של היהודים ובשאלה הנוקבת על נוכחותו של א-להים...

אני נזכר ששאלו פעם ניצול שואה מה יש לו לומר, אז אמר: אני מודה לאלקים שאני בצד הנכון... ואני תוהה מהו 'הצד הנכון'? ואז אני נזכר בסיפורים על יהודים בפרעות, בשחיתות, באינקוויזיציה, שלא היו מוכנים להמיר את

...אכן, ניסיתי להשתחרר מקולותיה הפנימיים של נשמתו שלא תאמו את אורח חיי, את תפיסותי שעוצבו בביתי, בלימודי ובקרב חברי הרבים. ואני כאן מטייל ברחבי אירופה, מנסה בכל כוחי ליהנות מכל רגע, אם כי לא בהצלחה רבה... אנו ממשכים בטיולנו ומגיעים לגרמניה, אל האוניברסיטה בהידלברג הקסומה, מטיילים ברחבי הארץ ומתפעלים מן הסדר המופת, מן הנימוס של המקומיים ומן העובדה שמכאן יצאו ניטשה וקאנט שאותם 'חרשנו' השנה בלימודינו, ובאך ובטהובן שעליהם התענגנו בערבים... ואז אנו מגיעים בלי תכנון מוקדם לפולין, למחנה אושוויץ שהקימו הגרמנים לאחר כיבושה.

כל מה שחוונו את זכר השואה בארץ היה כאין ואפס לעומת הזעזוע שחטפנו חברי ואני לנוכח המראות הממשיים! ובעוד אנו סובבים המומים בתוך מחנה ההשמדה, החלו לצוף השאלות המוכרות, והן מנקרות בראשי, וביתר-שאת כשחברי מטיחים בי כשמונים לאידי! נו, אז מה יש לך להגיד? איפה כאן א-להים שמצאת?... ובעוד השאלות האלו מתעצמות, עולים פתאום מתוכי קולות אחרים. אני נזכר במשפט שאמר לי הרב במוצאי תשעה באב "משנחרב בית המקדש, אין חיים לישראל", ואני מתחיל להיזכר בכל שיעורי ההסטוריה, באלפיים שנים של רדיפות, גירושים, ושחיתות של יהודים בכל מקום! כמה מתבקשת השאלה איפה היה אז

ראי האר"י

ביאור על כתיב האר"י
ע"פ הראי"ה קוק,
המראה כי מקור
כל דבריו הם בדברי
האר"י, ומבאר את דברי
האר"י בצורה רעיונית,
המקרכת לנמשל.
מאת הרב יוחאי ימיני שליט"א

ניתן להזמין בטלפון: 02-9973168
או באתר **החדש**: www.ChavaBooks.co.il

ניתן להשיג את כל ספרי ההוצאה
ב'דני ספרים' רח' אבן ישראל 3 ירושלים

כְּאִשֶּׁר יוֹסֵף הִתּוּדַע לְאָחָיו, הוּא הָיָה יָכוֹל
לְהַאשִׁים אוֹתָם, לִפְגַּע בָּהֶם וּאִכְלוֹ לְהַעֲנִישׁ
אוֹתָם בַּחֲמָרָה עַל מַה שֶּׁהֵם עָשׂוּ לוֹ. הוּא הָרִי
הָיָה כְּמוֹ מֶלֶךְ בַּמִּצְרַיִם וְהָיוּ לוֹ כּוֹחוֹת גְּדוֹלִים
וְעֲצָמוֹת אֲדִירוֹת!

וּבְכָל זֹאת, יוֹסֵף הַצַּדִּיק הִחְלִיט לְהִתְגַּבֵּר עַל כָּל
הַגְּשׁוּתָיו הַקָּשִׁים, וּלְסַלּוֹחַ לְאָחָיו. לֹא רַק שֶׁהוּא
סָלַח לָהֶם, אֲלָא הוּא גַם נִיחָם אוֹתָם וְהִסְבִּיר לָהֶם
שֶׁה' הוּא זֶה שֶׁרָצָה שֶׁהוּא יֵגִיעַ לְמִצְרַיִם, כְּדִי
שֶׁעֲבָשׂוּ הוּא יִכְלֹל וּיַפְרֹגֵם אוֹתָם וְאֵת יַעֲקֹב.
מִנֵּין הָיוּ לְיוֹסֵף כּוֹחוֹת כָּאֵלֶּה, לְמַחּוֹל עַל מַה
שֶׁעָשׂוּ לוֹ הָאָחִים? הֲרֵי הִמְעָשָׂה שְׁלָחָם הָיָה
מְאֹד חֲמוּר!

הַסֶּבֶה לָכֵן הִיא הָאֱמוּנָה הַחֲזָקָה שֶׁל יוֹסֵף בֶּה'!
אָדָם שִׂידוּעַ שְׂמָה שְׁקוּרָה לוֹ הוּא רִצּוֹן ה' שֶׁפִּנְעַל
וְעוֹשֶׂה לְטוֹבָהּ, יֵשׁ לוֹ אֶת הַכֹּחַ לְמַחּוֹל וּלְהַעֲבִיר
עַל מְדוּתָיו. וְכֵן הוּא נִהְיָ אֲהוּב לְכָל הַבְּרִיּוֹת.

הצטרפו למנויי ערוץ מאיר לילדים! באתר meirkids.co.il בטלפון 0732379860

האמונה הגדולה - שהאהבה, היראה והדבקות האלקית נמשכת עמה - כל הטוב שבעולם מאיר בה, כל ההשכלות הגדולות עם הקטנות נשמרות בה ועל ידה; חכמה, גבורה, שמחה, קדושה, גדולה וטהרה, חביבות וענוה, יפי וחו, הכל כלולים בה, הכל נמצאים עמה. כל סדר וכל מנוחה, כל שלווה וכל שקט, כל כבוד וכל תפארת, אוצר החיים של אמונת אומן העליונה כולל הכל, כל גודל וכל עז, - וצדיק באמונתו יחיה.
(מאמרי הראיה, אור האמונה)

על סדר היום

הרב שלמה אבינר

שו"ת תפילה במניין (חלק א', רשם: דוד בן שושן)

אלו פסוקים. את ברכות ק"ש, יאמר ללא שם ומלכות, שספק ברכות להקל.

ש אדם שנשכב לישון, ולפתע נזכר שלא התפלל, ואין יותר מניינים בשעה אחת בבוקר, האם יכול להתפלל בפיג'מה?

ת שוב רואים כאן את תוצאות העצלות. אדם צריך להתפלל בבגדים שהיה לובש אם המלך היה ניגש אליו. אם הוא עובד במוסך, והוא מלא בגרז, גם אם המלך יבא לביקור, אלה הם בגדי עבודתו, ובהם הוא גאה לשרת את מדינתו. לכן מותר גם להתפלל בבגדי עבודה מלוכלכים. אך אם מלך יבא אל אדם באמצע הלילה, מובן שיתלבש בהתאם לקבל את פניו. לכן, יקום ויתלבש כנדרש לעמוד לפני בוראו בגבורה.

ש אם רגילים בקיץ לישון ללא חולצה, האם יש לשים חולצה בשביל קריאת שמע?

ת לא חייבים. קריאת שמע אינה תפילה. צריך חציצה בין החלק העליון של הגוף לחלק התחתון, לכן אם הוא לובש מכנס, זה גם בסדר. כך גם אדם שנמצא בים עם בגד ים, יכול לברך ברכות ללא חולצה. כמובן שהמחמיר תבוא עליו הברכה.

לעשותם. צריך מסירות נפש לעבודת ד'. אחת המחלות הגדולות של הדור שלנו היא העצלות, ובמיוחד עצלות הנוער. יש המאשימים בכך את הטכנולוגיה, המחשב והאיפון, שנותנים כל מה שרוצים במהירות ובקלות, ובכך האדם אינו לומד לחפש ולהתאמץ, ונהיה עצלן ומפונק. וכי נמציא רובוט שיתפלל במקומנו? וכי אנחנו במזרח הרחוק, ששם ליפפו את כל תפילתם על גלגל, עם מנוע שמסובב אותו, ובכך יוצאים ידי חובתם להתפלל? אלא צריך גבורה לכל המצוות, וגם למצוות תפילה בציבור. ב"ה שיש לנו בית ספר לגבורה ולמשמעת עצמית: צבא הגנה לישראל.

ש ספק התפלל ערבית, מה יעשה?

ת את תפילת שמונה עשרה, יש להתפלל נדבה. אמנם זה נכון שאיננו נוהגים להתפלל תפילת נדבה מרצוננו, שהרי גם את החובה, אנו בקושי מתפללים כנדרש. ועל זה נאמר: "כי תבואו לראות פני מי בקש זאת מידכם רמס חצרי" (ישעיהו א יב). הוספת תפילות שלא בכוונה ובדרך לא הראויה פוגמת יותר מאשר מועילה. אך כאן, זה מקרה מיוחד. לכן יאמר לפני תפילתו "אם התפללת, תפילת נדבה". את קריאת שמע אפשר לומר ללא מניעות, כל היום וכל הלילה, שהרי

ש אם מגיעים לתפילה בבית הכנסת שאמור להיות בו מניין קבוע, ובפועל אין מניין, האם יש ללכת ולמצוא מניין אחר, או שאפשר להתפלל ביחיד?

ת יש להתאמץ לחפש מניין בריחוק מיל, כלומר מרחק כשמונה עשרה דקות הליכה. ואם המניין הוא באותה דרך שהולכים, יש להתאמץ ללכת ארבע מיל, כשבעים ושתיים דקות, כדי להתפלל במניין, שהרי בכל מקרה יצטרך ללכת בדרך זו. לכן במקרה הנ"ל, אם עד שהגיע לבית הכנסת לא עברו שמונה עשרה דקות, הוא יצטרך להמשיך וללכת לבית כנסת אחר בזמן שנותר עד הליכת המיל. כלומר, אם הוא הגיע לבית הכנסת תוך חמש דקות, הוא צריך ללכת לבית כנסת אחר להתפלל במניין בהליכה של עד שלוש עשרה דקות. אם ההליכה לוקחת יותר מכך, הוא פטור ויכול להתפלל יחיד.

ש האם מותר להתפלל בבית ולא לצאת להתפלל במניין, אם מגיעים בערב לבית, ונורא עייפים, ומאוד רוצים להישאר ולהתפלל בבית?

ת כלל גדול בעבודת ד': צריך עוז וגבורה. המצוות לא ניתנו רק במידה שהן נעימות ומהנות, או רק במידה שיש לאדם כוח ורצון

בס"ד

ספר חדש של

הרב שלמה אבינר שליט"א
נשיא ישיבת עטרת ירושלים

פסקי ש"מ
מלאכות שבת

- לשון בהירה, ברורה ונגישה לכל!
- הגדרות ופסקי הלכות על ל"ט מלאכות
- דיני ומנהגי שבת
- שו"ת על שאלות חדשות
- שיעורים בעיון בגמרא שבת

הכל במקום אחד!

מומלץ לבני ישיבות
הלומדים השנה מסכת שבת!

>>> חזר למלאי

**פסקי מרן -
אורח חיים**

לימודים, הלכות, הנהגות והדרכות של
מרן הגאון הרב אברהם יצחק הכהן
קוק זצ"ל על שולחן ערוך אורח חיים.
כתיבה ועריכה: הרב שלמה אבינר

054-4499832 | תחנה

ישיבת
עטרת
ירושלים
חיים תורה בלב העיר העתיקה

להזמנות <<< www.chavabooks.co.il | 02-9973168